

mindelighed paa dette Punkt er man i den senere Tid gaaet over til at føre Forhandlinger om Enkeltspørgsmaal, tagne ud af Sammenhængen, paa islandsk Initiativ og i Henhold til islandske Krav, rejste overfor den danske Regering. I hele denne lange Forhandlingsperiode har der til Tider været tilsyneladende Mulighed for at naa frem til fælles Syn paa Stridsspørgsmaalene, og derigennem syntes der at aabne sig Mulighed for at naa til en Overenskomst, saaledes i 1867, da Forhandlingerne førtes om Udkast til Lov om Islands statsretlige Forhold til Danmark. Men desværre naaedes et gunstigt Resultat jo heller ikke den Gang. Man har derefter her i Danmark gentagende ved paa Enkeltspørgsmaal at gøre betydelige Indrømmelser til de islandske Krav, Indrømmelser, som i Øjeblikket blev modtaget med stor Tilfredshed ogsaa paa Island, gjort sig Haab om at kunne bringe Striden til Afslutning, saaledes at der kunde blive skabt en solid Grundvold for Forbindelsen mellem Landene og Tilfredshed paa begge Sider med Vilkaarene for Samlivet mellem de to Folk. Man kan vel sige, at det var Ønsker af den Art, som besjælede den danske Regering, da man gik til at give Forfatningsloven af 3. Oktober 1903, og det var ganske sikkert ogsaa saavel fra Danmarks som vistnok ogsaa fra Islands Side i Haabet om, at man skulde naa dertil, at man gik til de Forhandlinger, som førtes i Kommissionen af 1907, Forhandlinger, hvis Resultat desværre, saa tilfredsstillende det end syntes at være, og saa imødekommende overfor de islandske Krav, vi her i Danmark fandt, det var, dog ikke opnaaede Tilslutning paa Altinget 1909, skønt samtlige islandske Udsendinge, een eneste undtagen, havde tiltraadt det, og skønt det havde fundet Tilslutning fra alle Partiernes Repræsentanter her i Danmark.

De Forhandlinger, der siden da har været førte om Enkeltspørgsmaal, tagne ud af Sammenhængen, synes jo ikke at have fremmet Muligheden for at tilvejebringe en ensartet Opfattelse af det statsretlige Forhold imellem Danmark og Island, og der har derfor indenfor det af dette Ting til denne Sags Behandling nedsatte Udvalg været Enighed om, at naar danske og islandske Synsmaader overfor Enkeltspørgsmaal ikke kan bringes i Overensstemmelse, vil forhaabentlig snarere en paa ny genoptagen almindelig Forhandling om Helheden have Udsigt til at føre til den gode Forstaaelse, som alle Danske ønsker i den kommende Tid maatte blive Grundlaget for Forholdet mellem de to Lande. Det har da

været de to Udvalgs Opgave, det Udvalg, som er nedsat af dette Ting, og det Udvalg, der er nedsat af det høje Folketing, at udarbejde en Beretning om de hidtil førte Forhandlinger og gøre Indstilling til Tingene om, hvorvidt man bør billige, at Regeringen gør Skridt til en Genoptagelse af Forhandlingerne med Island om Formen for den statsretlige Forbindelse imellem Danmark og Island, og det er lykkedes i Samarbejde mellem de to Udvalg at naa til et ligelydende Resultat for begge Udvalgs Vedkommende, hvad Beretningen angaar.

I Indledningen til Beretningen vil ærede Medlemmer finde Redegørelse for Udvalgets Arbejdsmaade og Oplysninger om de Spørgsmaal, som Udvalget har ønsket opklaret, og som Udvalget har faaet Oplysninger om. Derefter gives der en kort historisk Redegørelse for de Forhandlinger, som hidtil er førte, hvad de har drejet sig om, og hvad Resultatet af dem er blevet indtil Forfatningsloven af 3. Oktober 1903. Og da den Betænkning, som den islandske Kommission afgav i 1908, formentlig ikke er Hvermands Eje og vel sagtens heller ikke alle ærede Medlemmer af dette Ting helt præsent, har man indenfor Udvalget anset det for hensigtsmæssigt og af betydelig Interesse under de Overvejelser, som i denne Sag maa finde Sted, at aftrykke det Udkast til Loven, som Kommissionsmedlemmer enedes om. Endvidere har man dertil føjet den Særindstilling, som et enkelt Kommissionsmedlem, Skuli Thoroddsen, paa egne Vegne gav, en Indstilling, som beklageligvis fik Tilslutning paa Altinget i 1909. Jeg maa i denne Sammenhæng ogsaa henlede Opmærksomheden paa Bilagene 7—8 og 9 til Betænkningen, hvori findes de danske Kommissionsmedlemmers første og andet Lovudkast og de islandske Kommissionsmedlemmers første Lovudkast. Det er lærerigt til Bedømmelse af hele Forholdet at sammenligne disse Udkast. Der fortsættes derefter med en ret omfattende Redegørelse for de sidste Aars Forhandlinger om Enkeltspørgsmaal, Forhandlinger, som jo er førte væsentlig i Statsraadet, og som tidligere til Dels har været offentliggjorte, men de gives nu her i en sammenhængende Fremstilling, som forhaabentlig vil kaste et ret klart Lys over Karakteren af den danske og den islandske Opfattelse af Landsforbindelsens Art. Endelig er der til sidst i Beretningen i Uddrag givet Oplysninger om Danmarks og Islands handelspolitiske indbyrdes Stilling under Verdenskrigen. Det vil heraf fremgaa, at Vanskelighederne ikke har været faa eller smaa, men det er dog